

ΤΟΥ **Δημήτρη Δημούλη**

«Είμαστε κάθε λέξη από το Σύνταγμα αυτής της χώρας. Σε αυτό το Σύνταγμα ορκιστήκαμε, αυτό το Σύνταγμα θα υπηρετήσουμε (...) *δικαιώνοντας τα οράματα, τις αξίες, τους αγώνες, τις θυσίες του ελληνικού λαού*». Αυτό είπε ο Πρωθυπουργός στη Βουλή στις 8-2-2015. Και «σχεδόν» δάκρυσε, όπως έγραψε σύσσωμος ο Τύπος.

Δεν έχω ψυχαναλυτικές αρμοδιότητες για να σχολιάσω αυτή τη δήλωση ταυτότητας. Αλλά φαντάζομαι ότι οι ειδικοί θα έβγαζαν σημαντικά συμπεράσματα τόσο από την εν λόγω αναφορά όσο και από τον εν γένει ευτελισμό τον ορισμών ταυτότητας (τον Ιανουάριο «είμαστε Charlie», τον Φεβρουάριο «Σύνταγμα»).

Εδώ θα σχολιάσουμε, με πιο πεζό τρόπο, τη διαβεβαίωση ότι «εμείς» είμαστε κάθε λέξη του Συντάγματος του 1975 και ότι το Σύνταγμα αυτό εκφράζει τις «αξίες» του λαού. Προφανώς το «εμείς» αναφέρεται σε όλους τους οπαδούς και ψηφοφόρους του Σύριζα, άρα και στον υπογράφωντα που αισθάνεται την ανάγκη να εξηγήσει γιατί ένας αριστερός δεν μπορεί να «είναι» Σύνταγμα.

Προσοχή. Ο Πρωθυπουργός δεν είπε ότι ο Σύριζα «είναι» το πνεύμα, οι αρχές, οι αξίες του Συντάγματος. Τέτοιες αφηρημένες δηλώσεις προσφέρονται για ρητορικές ασκήσεις χαμηλού κόστους, ακριβώς διότι δεν δεσμεύουν. Μπορεί να συμφωνώ με μια ρύθμιση και να διαφωνώ με πολλές άλλες, θεωρώντας την πρώτη ως αυθεντική έκφραση του συνταγματικού πνεύματος. Αλλά είναι εύλογο να θεωρούμε ότι ο Σύριζα αποδέχεται και μάλιστα «υπηρετεί» κάθε λέξη του Συντάγματος του 1975;

Ένας αστός πολιτικός (καριέρα στην ΕΔΗΚ και στο ΠΑΣΟΚ) και συνταγματολόγος με ήπια προοδευτικές αντιλήψεις, ο Δημήτρης Τσάτσος (1932-2010), επιφορτίστηκε το 1975 με τη γενική εισήγηση της μειοψηφίας για το σχέδιο Συντάγματος που επεξεργάστηκε, υπερασπίστηκε και ψήφισε η Νέα Δημοκρατία και το οποίο ισχύει ως σήμερα με περιορισμένης σημασίας αναθεωρήσεις.

Όποιος διαβάσει το προ 40 ετών γραμμένο κείμενο του Τσάτσου θα βρει πολλούς λόγους για

τους οποίους ούτε τότε ούτε τώρα πρέπει να ταυτιζόμαστε με αυτό το Σύνταγμα. **[1]**
Πρόκειται για ένα τυπικό κείμενο οργάνωσης της καπιταλιστικής εξουσίας με ήπιο πολιτικό φιλελευθερισμό και γεμάτο αντιδραστικές ρυθμίσεις. **[2]**

Για τους πιο βιαστικούς θα διατυπώσω τέσσερα ρητορικά ερωτήματα.

«Είμαστε» το άρθρο 3,1; «Επικρατούσα θρησκεία στην Ελλάδα είναι η θρησκεία της Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας του Χριστού. Η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ελλάδας, που γνωρίζει κεφαλή της τον Κύριο ημών Ιησού Χριστό, υπάρχει αναπόσπαστα ενωμένη δογματικά με τη Μεγάλη Εκκλησία της Κωνσταντινούπολης και με κάθε άλλη ομόδοξη Εκκλησία του Χριστού· τηρεί απαρασάλευτα, όπως εκείνες, τους ιερούς αποστολικούς και συνοδικούς κανόνες και τις ιερές παραδόσεις». Κύριο ημών Ιησού Χριστό;

«Είμαστε» το άρθρο 4,6; «Κάθε Έλληνας που μπορεί να φέρει όπλα είναι υποχρεωμένος να συντελεί στην άμυνα της Πατρίδας, σύμφωνα με τους ορισμούς των νόμων». Ανδροκρατία και βία.

«Είμαστε» το άρθρο 14, 3; «Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η κατάσχεση (ενν. εντύπων) με παραγγελία του εισαγγελέα, μετά την κυκλοφορία: α) για προσβολή της χριστιανικής και κάθε άλλης γνωστής θρησκείας (...), δ) για άσεμνα δημοσιεύματα που προσβάλλουν ολοφάνερα τη δημόσια αιδώς, στις περιπτώσεις που ορίζει ο νόμος». Στην πυρά ο Μαρκήσιος ντε Σαντ και ο Άγιος Παστίτσιος!

Είμαστε το άρθρο 18,8; «Δεν επιτρέπεται να απαλλοτριωθεί η αγροτική ιδιοκτησία των Σταυροπηγιακών Ιερών Μονών της Αγίας Αναστασίας της Φαρμακολύτριας στη Χαλκιδική, των Βλατάδων στη Θεσσαλονίκη και του Ευαγγελιστή Ιωάννη του Θεολόγου στην Πάτμο, με εξαίρεση τα μετόχια». Ανθολογική διάταξη.

Όποιος συνεχίσει την ανάγνωση του Συντάγματος θα συναντήσει πληθώρα αντιδραστικών διατάξεων, που αναφέρονται στην ορθοδοξία, στο έθνος και στην ηθική, που αποκλείουν από την πολιτική ζωή τους αλλαδαπούς κατοίκους της Ελλάδας, που προβλέπουν αμείλικτη ποινική καταστολή, που δημιουργούν ένα σύστημα αντιπροσωπευτικής διακυβέρνησης («δημοκρατίας»), με πλήρη αποκλεισμό του λαού από τη λήψη και τον έλεγχο των αποφάσεων επαγγελματιών πολιτικών.

Εν συνόψει. Αν είμαστε κάθε λέξη από το Σύνταγμα της Ελλάδας, «είμαστε» επίσης ο Κωνσταντίνος Καραμανλής και ο Κωνσταντίνος Τσάτσος που το δημιούργησαν. Εδώ η

αμετροπέεια γίνεται συντηρητισμός.

[1] Δημήτρης Τσάτσος, Γενική εισήγηση μειοψηφίας επί του κυβερνητικού σχεδίου Συντάγματος, περιοδικό Το Σύνταγμα, τ. 1, 1975, 209 επ.

[2] Βλ. ορισμένες σκέψεις σε <http://rnbnet.gr/details.php?id=2678>.

Πηγή: Nomadic universality